

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р МИЛЕН РУМЕНОВ ПЕНЕРЛИЕВ,
КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ, РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ“
ШУ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“

по процедура за придобиване на ОНС „доктор“ по професионално направление 4.4 – Науки за Земята (География на населението и селищата) с дисертант Милен Георгиев Великов с тема: **"Динамика и взаимовръзки на пазара на труда в България за периода 1989-2021 г. - количествени и качествени изменения"**

Данни за процедурата.

Процедурата за придобиване на ОНС „доктор по...“ е в проф. направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата) с дисертант Милен Великов, а аз съм определен със Заповед РД-38-120/22.02.22 г. за член на научното жури. С протокол 1 от първо заседание на същото съм определен да изготвя Становище. Темата на дисертационният труд е: **Динамика и взаимовръзки на пазара на труда в България за периода 1989-2021 г. - количествени и качествени изменения**. Всички срокове са спазени. Всички документи получих пълнокомплектни, съгласно нормативните документи. Становището по дисертацията е изготвено съгласно законовите изисквания (ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“).

Данни за кандидата.

Милен Великов е роден на 1 август 1982 г. През 2010 г. завършва бакалавърска степен в УНСС, София по „Икономика и организация на труда“, а през 2011 г. и магистратура по „Икономика на човешките ресурси“ отново в УНСС – София. През 2012 г. завършва магистърска програма по „Организационно поведение и консултиране на организацията“ в СУ „Св. Климент Охридски“, а в момента изучава „Социална и организационна психология“ в НБУ (магистърска програма). През 2019 г. завършва и The Art & Science of Coaching в Erickson College International. Професионалното му развитие преминава от мениджър „Човешки ресурси“, до мениджър „Проекти“, мениджър „Хора и процеси“ в различни компании. Владее английски език.

Анализ на дисертационния труд.

Общият обем на предложеният за анализ научен труд е 287 стр., като в този обем се включват и: 15 стр. литературна справка (общо 195 литературни източника и 82 електронни ресурса). Отделно са представени приложения и описани приносни моменти. В общия обем са използвани за визуализация 19 фигури и 24 таблици.

Структура: Дисертационният труд е структуриран в Увод, четири глави и Заключение. Целта, предмета и обекта на изследването са адекватно изяснени. Задачите дават яснота в логиката и действията при научното изследване. В хода на анализа се установява, че те получават своя точен анализ.

Първа глава е теоретична и разглежда основните научни течения, теории и възгледи за пазара на труда. Направен е сериозен литературен обзор, който има своята релевантност към темата на дисертацията. Докторанта много добре познава основните теоретични постановки, които в последствие успешно ще приложи към изследване на проблемите на научния си труд. Във времеви и демографски аспект намира мястото на пазара на труда в България сред избрани страни, което дава много добри основи за сравнителен и аналитичен преглед на приложените данни.

Втора глава в същината си анализира демографските процеси и структури. Предвид темата на дисертацията акцент се поставя върху населението в трудоспособна възраст. Дават се исторически факти още след 1946 г. което ясно показва нарушаването на демографските показатели особено след 1990 г. Анализирани са последователно образователната, религиозната с-ра на населението, новата и темповете на безработица и т.н. В цялост тази глава дава точна картина на състоянието на населението и трудовият му потенциал. Използвани са множество официални статистически данни, умело визуализирани и адаптирани спрямо темата на дисертационния труд.

Следващите две глави са със сходни заглавия и изследват идентични параметри, но за два времеви периода (2001/2011 и 2011/2021). Използвани са всички налични демографски данни, анализирани през призмата на пазара на труда. Както и в предходната глава, в тези два периода се разглеждат идентични параметри, което е важна база за сравнения и анализ. На стр. 186 приложеният параграф разглежда период извън времевия обсег на тази глава (преди 2011 г.). Като забележка бихме посочили липсата на изводи към всяка от тези глави, както и опит за сравнителна х-ка между тях.

В параграф IV.5 виждаме авторският принос на дисертанта във връзка с проведените от него лични наблюдения и анкети. Изводите са показателни, респондентите са много голям брой, репрезентативността е доказана. Адмирации към тази част от дисертационната теза.

Въпрос: в таблица 20 мотиваторът „заплащане“ е посочен едва на 3то място след изследваните други такива. Има ли връзка този резултат с някои демографски структури на населението?

В *заключението* на дисертацията са обобщени основните изводи от проведеното теоретично и емпирично изследване.

Оценка на получените научни и научно-приложни резултати и приносни моменти.

Актуалността от подобна тематика на научно изследване е безспорно доказана. Така също и заложената водеща изследователска хипотеза. Изведени са 4 приносни момента, които са адекватни на научното изследване.

Оценка на автореферата.

Предложеният на вниманието автореферат на дисертационен труд е разработен съгласно установените правила. Отговаря на всички изисквания. В съдържателно отношение отговаря на всички отразява напълно извършената авторска дейност в труда, като включва всички необходими елементи. Описани са приноси и публикации по темата.

Лични впечатления и препоръки.

Забележките са свързани с извеждане на изводи към всяка глава, завишеният обем на дисертацията и възможността от съкращаване на някои текстове. Общата оценка е отлична. Анализирани са голям период от време с достатъчен на брой индикатори, проведено е собствено проучване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Въз основа на приложените справки и документи, на анализа на предоставеният ми за становище научен труд, убедеността че автора (дисертанта) е изпълнил всички минимални изисквания за успешна защита, предлагам на членовете на Научното жури да гласуват положително за присъждане на ОНС „доктор по...“ на докторант Милен Великов, проф. направление 4.4. Науки за Земята с тема: „Динамика и взаимовръзки на пазара на труда в България за периода 1989-2021 г. - количествени и качествени изменения“. **Аз също гласувам ЗА!**

11.04.2022 г.
Шумен

изготвил Становището:

/проф. д-р М. Пенерлиев/